

Prof. dr. L. van der Horst
1893-1978

Pro

Op 1
de p
Prof
Hij s
1920
psyc
Hier
Bleu
relat
Dit c
Gees
Gron
In da
Daar
Grün
prom
ontw
van
beno
aan c
Op 2
besch
schil
Van
Ener
patho
filoso
onde
Dit v
Psych
zijdig
Als é
electr
Hij p
In 19
edito

Prof. dr. L. van der Horst

Op 1 mei 1978 overleed Prof. dr. L. van der Horst, emeritus hoogleraar in de psychiatrie aan deze Universiteit.

Prof. van der Horst werd in 1893 te Sneek geboren.

Hij studeerde geneeskunde aan de Universiteit te Groningen, waar hij in 1920 het artsexamen behaalde. In de periode 1920-1922 werkte hij in de psychiatrische klinieken van Tübingen, München en Zürich.

Hier ontmoette hij vooraanstaande psychiaters als Kraepelin, Gaupp en Bleuler. In Tübingen werkte hij in het laboratorium van Kretschmer over de relatie tussen constitutietype en karakter.

Dit onderzoek legde de basis voor zijn dissertatie over „Constitutietypen bij Geesteszieken en Gezonden”, waarop hij in 1924 bij Professor Wiersma in Groningen promoveerde.

In datzelfde jaar werd hij lid van de staf van de Valerius Kliniek.

Daar werkten in die tijd o.a. Rümke, Sillevius Smitt, Bok, Hoelen en Grünbaum onder leiding van Professor dr. L. Bouman. Deze groep van prominente zenuwartsen zou in latere jaren een stempel drukken op de ontwikkeling van de psychiatrie en neurologie in Nederland. Na het vertrek van L. Bouman naar de Universiteit van Utrecht werd Van der Horst benoemd tot hoogleraar in de psychiatrie en de experimentele psychologie aan de Vrije Universiteit.

Op 23 november 1928 hield hij zijn oratie over „Psychiatrie en Wereldbeschouwing”. Hierna volgde een periode van grote activiteit op zeer verschillende gebieden van de psychiatrie en de psychologie.

Van der Horst had een veelzijdige belangstelling.

Enerzijds interesseerde hij zich voor de biologische psychiatrie en de neuropathologie, maar anderzijds werd hij zo geboeid door de moderne existentiefilosofen, dat hij steeds meer de inzichten van deze geesteswetenschappelijke onderzoekers toepaste op de psychiatrische vraagstukken.

Dit werk mondde tenslotte uit in zijn werk over de „Anthropologische Psychiatrie”. Deze belangstelling maakte hem zeer zeker niet tot een eenzijdig geesteswetenschappelijk geöriënteerde psychiater.

Als één van de eersten in Nederland zag Van der Horst het belang van electro-encephalografische onderzoeken van Berger.

Hij paste deze methode van onderzoek reeds in een zeer vroeg stadium toe.

In 1935 werd Van der Horst samen met C. H. de Leeuw en Jac. van Essen editor van het Nederlands Tijdschrift voor Psychologie.

In de oorlogsjaren heeft Van der Horst in zijn kliniek vele Nederlanders aan de greep van de bezetter weten te onttrekken. Hij speelde hierbij soms zeer hoog spel.

Na de tweede wereldoorlog spande Van der Horst zich zeer in voor het herstel van het wetenschappelijk leven op zijn vakgebied.

Samen met Prof. dr. G. Révész ging hij de redactie voeren van het Nederlands Tijdschrift voor Psychologie.

In 1946 werd Van der Horst benoemd tot hoogleraar in de Psychiatrie aan de gemeentelijke Universiteit te Amsterdam. Vanaf die tijd leidde hij de twee psychiatrische opleidingsklinieken in de hoofdstad.

Hoe hij dit alles wist te combineren met de talrijke bestuurlijke functies, die hij bovendien nog vervulde, zal voor velen een raadsel zijn.

Hij was een ijzersterke man met een grote wilskracht en een onmetelijke spankracht. Zonder deze eigenschappen had hij dit alles niet kunnen volbrengen. Vele zenuwartsen hebben hem als opleider gehad. Verscheidene leerlingen hebben zelf later een leerstoel bezet. De leerlingen hadden het niet gemakkelijk bij Van der Horst. Hij eiste veel, maar kon ook goed waarderen.

Van der Horst was niet een man van begeleiden en instrueren.

Hij wachtte af of er initiatief in de leerling zat. Wanneer dit aanwezig bleek te zijn, kon men op zijn steun rekenen. Een bewonderenswaardige karaktertrek van Van der Horst was het feit, dat hij zijn leerlingen hun eigen weg liet gaan.

Hij kweekte geen epigonen en kon een wetenschappelijk meningsverschil met hen naar waarde schatten.

De leerlingen die hem zo gekend hebben, zullen hem altijd in herinnering houden als een man van grote allure.

In 1963 ging Van der Horst met emeritaat, nadat hij enige jaren tevoren afscheid genomen had van de Gemeentelijke Universiteit.

Dit betekende niet dat hij zich terugtrok.

Een lange reeks van jaren is hij in diverse bestuurlijke functies nog actief gebleven. Het laatst legde hij zijn voorzitterschap van de redactie van het Nederlands Tijdschrift voor de Psychologie neer. Toen was Van der Horst reeds 80 jaar!

Op 1 mei 1978 overleed Professor van der Horst op 85-jarige leeftijd.

Hij was een groot man, die onnoemelijk veel werk verzet heeft en daarbij vaak weerstanden opgeroepen heeft, maar die voor zeer velen veel heeft betekend en niet in de laatste plaats voor de Vrije Universiteit, wier medische faculteit hij mede tot ontwikkeling heeft gebracht.

F. C. Stam